

TAM MED MALO IN VÉLIKO GORÓ

29. 10. 2019 je v Kulturno-turističnem centru Loški Potok potekala predstavitev knjige *Tam med Malo in Véliko goró: Slovstvena folklor Ribniške doline*. Knjiga je prva celovita zbirka ljudskega pripovednega izročila Ribniške doline in je plod večletnega arhivskega in terenskega raziskovanja bibliotekarja in domoznanca Domna Češarka, ki prihaja iz Ribnice. Omenjena publikacija je nastala v okviru projekta *Življenje ustvarja zgodbe – LAS Po poteh dediščine od Turjaka do Kolpe*.

Vodilni partner projekta je bila Miklova hiša Ribnica, ostali projektni partnerji pa so bili: Zavod Parnas, Občina Loški Potok, Rokodelski center Ribnica. Projekt je sofinanciral Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja.

Vsebina knjige je razdeljena v uvodna poglavja, ki obravnavajo prebivalce, predmet in ozadje raziskave. Jedro knjige zajema zapise različnih zvrsti pripovedništva. Tu najdemo čudežne in živalske pravljice, legende in povedke, ki se delijo na bajčne, razlagalne, strašljive, šaljive, zgodovinske, povedke s socialno tematiko, anekdote in doživljaje, povedke življenjskega kroga, povedke z delovno tematiko, povedke prazničnega leta, šege ob posebnih priložnostih, vražljive pripovedi, verovanja in prerokbe. Na koncu knjige so zbrani kratki folklorni žanri, ki so razdeljeni v naslednje zvrsti: primere ali priglihe, frazeme, povezane s pijančevanjem, kletvice in zbadljivke, medkrajevne zbadljivke, pozdrave, vzklike in klicanja, pobožne vzklike, vzdihljaje in pozdrave, pregovore in reke, ostale frazeme in rečenice ter vremenska pravila.

Na predstavitvi publikacije v Loškem Potoku nam je avtor knjige predstavil zanimivosti zbiranja gradiva in raziskovanja. Podrobneje je predstavil ljudsko slovstvo z območja Loškega Potoka, ki so ga nekdaj že zbirali in zapisovali Janez Krstnik Zima, Rudolf Mohar in Marjeta Rojec. Po predstavitvi knjige je sledilo druženje ob prigrizku, ki so ga pripravile potoške gospodinje, za kar se jim na tem mestu še enkrat lepo zahvaljujem.

*Besedilo: Tatjana Begič
Fotografije: Tanja Lavrič*

Oktobrska pravljica urica je minila v znamenju pravljice z naslovom Tečna opica. Kasneje so jo najmlajši tudi likovno upodobili. Na novembrski pravljici urici so mali nadobudneži prisluhnili pravljici z naslovom Sovica Jokica in blu-blu ter izdelovali sovce iz papirja. Za naše zveste bralce smo v teh decembrskih dneh pripravili naslednje zanimive knjižne novice!

CATHERINE BYBEE
Čaščena do četrta

Gabriela Masini je ženska, ki jo preganja lastna preteklost. Prepričana je, da se pravljice dogajajo le drugim. Je elitna ženitna posrednica pri Allianceu in blesti pri delu s števkami. Toda pri njenem zadnjem morebitnem klientu se nekaj ne ujema: tudi milijarder ima svoje skrivnosti. Ko Gabi zavrne ponudbo, da bi postala njegova začasna žena, jo Hunter v to prisili s ponudbo, ki je ne more zavrniti. Toda poroka s takšnim moškim nikoli ne more uspeti. Ali pač? Samo bančni račun Hunterja Blackwella je večji od njegove brezobzirne sposobnosti, da dobi, kar koli si zaželi. Te dni ima skriven razlog, da se, vsaj začasno, ustali – in meni, da bi mu čutna in jezikava Gabi povsem ustrezala. Toda ko se njuna poroka iz preračunljivosti sprevrže v izjemno nevarno igro, se mora Hunter odločiti, kako dolgo bo držal obljubo, da bo vselej spoštoval in varoval Gabi.

CHRISTY LEFTERI
Čebelar iz Alepa

Ta nepozabni roman o čebelarju in njegovi ženi v dobi, ko svet spremeni svoje obličje, daje prebežnikom iz sirske vojne človeški obraz. Nuri se vsak dan zbuja, še preden mujezin pokliče k molitvi, in se odpelje k čebelnjakom – v svoj mali raj sredi ponorelega sveta. Skupaj z ženo Afro in sinom Samijem živi umirjeno, a izpolnjujoče življenje na vzpetini nad Alepom. Dokler nekega dne ne izbruhne vojna in se zgodi nepredstavljivo: med bombardiranjem izgubi sina, Afra pa oslepi. Ko ga vojna oropa vsega, kar mu je ljubo, mu je jasno, da je pred njima samo ena pot – beg iz Sirije. Naloga pa je vse prej kot preprosta: Afra je oslepela, zato mora Nuri sam krmariti med valovi njene žalosti in nevarnostmi na potovanju skozi Turčijo in Grčijo proti negotovi prihodnosti v Veliki Britaniji. Ob vsem tem ju čaka še najtežja pot, pot nazaj drug k drugemu, nazaj v nekoč tako dobro znano bližino, ki se je strla pod težo bolečih izgub. Čebelar iz Alepa je ganljiva, intimna in mojstrsko stkana pripoved našega časa: roman, ki nas opominja, da se lahko mirno in urejeno življenje v trenutku postavi na glavo in nas pahne na potovanje proti ne tako oddaljenim deželam, ki pa so vendar tako daleč.

TABEA BACH
Ženske z otoka kamelij

Sylvia po teti podeduje nasad kamelij na idiličnem bretonskem otoku. Sprva je odločena, da bo posestvo prodala, ko pa ga obišče, se vanj na prvi pogled zaljubi. Prav tako kot v čednega Maëla. Po ločitvi sicer misli, da nikoli več ne bo zaupala nobenemu moškemu, toda ta jo očara in njuno ljubezen kmalu okrona poroka. Sylvijina prijateljica Veronika, njena poročna priča, rodi otroka in tudi Sylvia začuti željo, da bi si z Maëlom ustvarila družino. Toda njuni poskusi so neuspešni in Sylvie se kmalu poloti obup. Odnosi z možem postanejo napeti in ravno tedaj na njuna vrata potrka nekdanje Maëlovo dekle. Le kaj jo je prineslo naokoli ravno sedaj?

IVAN SIVEC
Obračun ob polni luni

Pisatelj Ivan Sivec nas v prvem tovrstnem ljubezenskem romanu pri nas popelje daleč v pretekle čase, med prebivalce višinskega gradišča nad Vačami in v druge kraje ob znameniti jantarski poti, vse do Hallstatta in Baltika. Tudi pred dva tisoč petsto leti so namreč živeli ljudje, ki so – podobno kot mi – z veseljem delali, na veliko ustvarjali in se imeli radi. Nad Vačami je obstajalo eno večjih gradišč, v katerem je živelo okoli dvesto prebivalcev. Bili pa niso samo dobri pastirji in kmetje, temveč so izdelovali tudi izvrstne predmete iz železa. Prav v tem gradišču pa je nastala tudi svetovna znamenitost, bakrena vedrica (situla). Roman, namenjen tako mladini kot starejšim bralcem, je obogaten z mnogimi dramatičnimi zapleti, živahnimi ljubezenskimi zasuki ter s podrobnimi opisi življenja, dela in obredja tistega časa.

TAM MED MALO IN VÉLIKO GORÓ

V knjigi je predstavljena Ribniška dolina od Male do Velike gore skozi pripovedi in ostalo ustno izročilo, ki je podano na pregleden ter celovit način. Domnu Češarku je uspelo zbrati skorajda vse prozno gradivo, ki je bilo doslej zapisano v različnih virih in objavah. Temu pa so dodani še njegovi lastni zapisi oz. arhivirani zvočni posnetki slovstveno-folklornega gradiva. Bralec se lahko na enem mestu seznanja s pravljičami in povedkami, opisi nekaterih šeg in navad ter tudi z vražami in opisi ljudskih verovanj, prerokbami in kratkimi folklornimi žanri ter stalnimi besednimi zvezami, ki so bili doma v teh krajih ali pa so še vedno živi. Pripovedi in ostalo ustno izročilo so ustrezno dokumentirani. Dodatno vrednost dajejo knjigi še ostala spremna besedila, v katerih so predstavljeni Ribniška dolina, njeni prebivalci, predvsem pa dosedanje raziskovanje in zbiranje pripovednega ljudskega izročila v teh krajih ter avtorjeve lastne izkušnje pri terenskem delu raziskovanja slovstvene folklore na domačih tleh.

KURT TUCHOLSKY
Grad Gripsholm

Pisatelj Peter z zaročenko preživlja poletje daleč od živahnega Berlina. Na Švedskem najameta hišico ob starem gradu. Pet tednov dolgih dni in belih noči se sprehajata, pogovarjata, plavata in se ljubita. Obiščeta ju tudi prijatelja. Popolne poletne počitnice, vse dokler ne srečajo jokajoče dekle. Odločijo se, da ji bodo pomagali, spor z ravnateljico dekliške šole pa vrže senco na njihovo počitniško idilo.

S tem tudi zaključujem letošnji zadnji pregled nekaterih knjižnih novosti. Vljudno vabljeni v Knjižnico Loški Potok tudi v prihodnjem letu! Kolektiv Knjižnice Miklova hiša želi vsem vesele božične praznike ter veliko zdravja, sreče, uspeha in bralnih užitkov v novem letu 2020! SREČNO!

Bibliotekarka Nežka Mohar Gačnik